

SZAKMAI BESZÁMOLÓ
A DEBRECENI KÁBÍTÓSZERÜGYI
EGYEZTETŐ FÓRUM
2011. ÉVI
TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Bevezető

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2011. évben kimagasló aktivitással folytatta az előző évben elkezdett szakmai programokat és együttműködéseket, melynek során jelentős eredményeket ért el.

Szakmai tevékenysége során figyelembe vette a jelenleg hatályos „Nemzeti Stratégia a Kábítószer probléma visszaszorítására” című dokumentumot, illetve a „Debrecen Megyei Jogú Város drogtellenes intézkedéseinek terve a drogprobléma kezelésére 2009-2014.” című dokumentumokban foglaltakat.

A stratégiai gondolkodás fontos eleme a Fórum javaslattevő, koordináló funkciójának erősítése, valamint az önkormányzati döntések stratégiai pillérekhez (közösség és együttműködés, prevenció, kezelés és ellátás, kínálatcsökkentés) való igazítása.

Egybehangzó vélemény volt, hogy erősíteniünk kell a szakmai szervezetek, Debrecen város lakossága és a DMJV Önkormányzata közötti párbeszédet a drogprobléma kezeléséről, szakmai koordinációról. A Debreceni KEF főképpen munkacsoportokban dolgozva a társadalmi és szakmai párbeszéd kiszélesítésére törekedett. Ennek érdekében a KEF már meglévő munkacsoportjait aktívan működtette (koordinációs, iskolai, prevenció, kezelés-ellátás, egyházi munkacsoport).

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Társadalmi Elnöke:

Somogyi Béla alpolgármester úr

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Szakmai Elnöke:

Berényi András

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Titkára:

Gesztelyi Tamás

Debrecen, 2012. június 05.

Berényi András

Debreceni KEF szakmai elnök

Helyzetkép az addiktológiai problémák megjelenéséről Debrecenben

Debrecen és környéke a drogfogyasztás elterjedtségét tekintve az országos adatokhoz mérten közepesen fertőzött területnek tekinthető. Illegális szerek használata tekintetében a marihuána, amfetamin-származékok, designer drogok jellemzőek. Az opiát- és kokainfogyasztás jelentősen az országos átlag alatt van. Kiemelkedő még a nyugtatók visszaélészerű használata valamint több szer egyidejű használata, ami az idősebb korosztályra is jellemző, és súlyosabb problémát feltételez. Veszélyeztetett csoportok: az iskolából kimaradók, csellengők, a sok problémás családokból származó fiatalok, akiket egy szülő nevel, vagy akik családjában szenvedélybeteg van, illetve ha hiányzik a rendszeres szülői kontroll. A középiskolások közül a kollégisták és a bejárók a leginkább veszélyeztetettek, akik a lakóhelyük és az iskola között ingáznak naponta. Az egyetemisták körében is egyre inkább jellemző az alkohol mellett az illegális drogok használata. Gyakori a drogfogyasztás megjelenése az állami neveltek, volt állami neveltek, romák, és a különböző zenei szubkultúrát követő fiatalok körében (drum and base, rock, house, techno, punk). A különböző forrásból származó információk alátámasztották, hogy az iskolából való rendszeres hiányzás, majd az ebből következő kimaradás, egyre több esetben tapasztalható magántanulói státusz megnöveli a drogfogyasztás általi veszélyeztetettséget. A leginkább elterjedt a marihuána, az amfetamin származékok (melyeket a közvélemény, mint disco drogok ismer), valamint az alkohol és gyógyszer együttes használata. A legális és illegális szerek használata leginkább a zenés, szórakozóhelyekre jellemző, amelyek hétvégén szerveznek bulikat, táncos összejöveteleket vagy bizonyos szubkultúrák, a fiatalok speciális csoportjainak számára jelentenek találkozó helyet. Debrecenben a szocialista városrendezésnek köszönhetően több nagy házigyári lakótelep található, ahol a lézengő, unatkozó gyerekek körében egyre inkább elterjedt a drogok használata. A város, különböző közterületein is megjelenik a szerfogyasztás. Ezek a helyek a Darabos-Bethlen utca környéke, Bajcsy Zsilinszky és Simonffy utca, a Jászai Mari tér, a Kínai Áruház mögötti terület, a Honvéd utca (régii birkózó csarnok és mögötti terület), Kartács utcai erdő rész, a Gyógyfürdőt körülvevő park, Nagyállomás környéke illetve az éjjel nyitva tartó kocsmák és szórakozóhelyek környéke.

A drogok kipróbálása a magánlakáson rendezett házibulik alkalmával illetve iskolai rendezvények, osztálykirándulások és kollégiumi rendezvényeken történik. A legjelentősebb fogyasztó réteget az alkoholfogyasztók alkotják. Jellemzővé vált a „binge drinking”, rohamszerű berúgás, vedelés. Azt a jelenséget illetjük, amikor egy-két óra leforgása alatt több mint 5 egységnyi alkoholt hörpint fel az egyén kifejezetten azzal a céllal, hogy berúgjon. Célja legtöbb esetben a fokozott élménykeresés, a gátlások feloldása, feszültségcsökkentés, illetve a stressz oldása. A marihuánát a fiatalok ártalmatlan természetes anyagnak tekintik, nem is tartják igazán kábítószernek, és mivel széles körben elterjedt, ezért használata nem is tűnik számukra normaszegésnek. Egyéb szereket használóknál is egyre nagyobb szerepet kap a marihuána fogyasztás, kiegészítve más szerek használatával. Szerhasználati gyakoriság szempontjából a marihuánát az amfetamin-származékok (speed, extasy) követik. Fogyasztóik között intravénás használók is előfordulnak, de nincsenek róluk megbízható adatunk, mivel főként az alacsony küszöbű, anonim szolgáltatásokban jelennek meg (tűcsere, buli-segély szolgálat). Az ártalomcsökkentő szolgáltatások klienskörét a rejtőzködő, kezelést nem igénylő drogfogyasztó populáció, valamint a peremhelyzetben lévő, marginalizált csoportok alkotják. Az általános iskolás korosztálynál alapvetően a legnagyobb és legnehezebben kezelhető probléma az alkohol érintettség. Már a 6. osztályos gyerekek körében is tapasztalják, hogy esetenként az iskolai „klubdélutánra” rendezvényre is be tudnak csempészni alkoholt, illetve eldicsekednek, hogy házibulikön ittak, ihattak, valamint a hagyományos cigarettázás szembeötlő.

Kifejezetten a kábítószer (eltekintve az alkohol, cigaretta használatától) vonatkozásában a középiskolai korosztály, mint népesség-csoport a legkülönbözőbb háttér-okokra visszavezetve különböző mértékben veszélyeztetett. A háttérben a szerekhez való egyre könnyebb hozzáférés, a családok működésében szemmel látható, tapasztalható érzelmi elhanyagolás, illetve a deviáns viselkedésű szülői működést követően gyengülő szülő-gyerek kapcsolat mutatható ki. Szembetűnő a pedagógusoknak (főleg kollégiumok esetében – ez a tapasztalat a korábbi RAR mérésnél is megfogalmazódott), hogy a diákok túlterhelésük és feszültségük oldásaként is gyakrabban fordulnak a drogokhoz, egy más összefüggésből eredeztethető ok miatt veszélyeztetettek a kisvárosból a debreceni középiskolákba érkező tanulók, valamint a

szakképző intézmények növendékei, ezekben az esetekben a gyengülő szülői, felnőtt kontrollra lehet következtetni.

A már említett, szinte mindenki számára bármikor hozzáférhető szer a városban a marihuána és a designer drogok (amelyek Interneten is megrendelhetők), amelyhez főleg ismerősök által jutnak hozzá a fogyasztók. A városban továbbra is veszélyeztető tényezők a szórakozóhelyek, ahol különösebb nehézség nélkül hozzáférhetnek és használhatják a szereket a fiatalok, leginkább hétvégeken, de már pénteken is, valamint meccseken, házibulikon.

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2011.évi tevékenységét a helyi stratégiát alkotó pillérek alapján tekintjük át.

I. Pillér: Közösség és együttműködés

Fontos feladat a folyamatos naprakész tájékoztatás a lakosság, a politikusok körében. Ennek érdekében a felkínált nyilvánosságot megragadva éljen a tájékoztatás lehetőségével, mely elősegítheti a drogkérdéssel kapcsolatban kialakult szemléletek változását. Rendszeres részvétel az önkormányzat döntéseinek előkészítésében és így a jövőben ténylegesen javaslatokat lehessen tenni költségvetésre, és a drogproblémát érintő kérdésekre. Debrecen város, kezdeményező szerepet töltött be a kábítószer probléma hatékony visszaszorítása érdekében, így aktív szerepet vállalt az Észak-alföldi régió Kábítószerügyi Egyeztető Fórumának létrehozásában. Elkészült és aláírásra került drogproblémák kezelése az Észak-alföldi régió helyzetelemzés című közös anyag, amely egy regionális stratégia alapját képezheti.

Feladatok a drogprobléma társadalmasításában

1. A lakosság nagyon erős előítéleteinek megváltoztatása érdekében reális tájékoztatás, információadás a szenvedélybetegségekkel kapcsolatban.
2. Az önkormányzat és a polgármesteri hivatal felelősségének és feladatainak tudatosítása a drogprobléma kezelésében.

3. Rendszeres tájékoztatás a KEF munkájáról és a szenvedélybeteg ellátás területén elért eredményekről és aktuális problémákról.
4. Újabb szervezetek és intézmények bevonása a KEF munkájába.
5. Szakmai konferenciák szervezése
6. Lehetőséget adni az informálódást biztosító írások megjelentetéséhez a helyi médiában, a tájékoztató kiadványok eljuttatásához az adott célcsoportok felé, megjelenéshez a helyi TV-ben, rádióban is.
7. Erősíteni kell a Hajdú-Bihar megyében működő szervezetekkel, intézményekkel és önkormányzatokkal a kapcsolatot. A megyei egyeztetés célja a város megyeszékhelyi státuszából adódik, minek következtében könnyebb lenne a kábítószerkérdés kezelését finanszírozni a megyével karöltve, hiszen az intézmények egy része ellátja a Debrecenben és a megyében szenvedélybetegséggel küzdő egyéneket.

II. Pillér: Prevenció

A Csomópont Iroda az elmúlt időszakban folyamatosan felhívta magára a figyelmet programjaival és a kábítószerügyi egyeztetés fontos színterévé vált. Az irodán keresztül az utóbbi időben elindult programok folytatása és az egyeztető folyamatok rendszeressé tétele segíti a társadalom érzékenyebbé tételét a droggal kapcsolatosan.

A legeredményesebbnek tartott preventív munka a tanárok szerint a gyerekekkel folytatott, tanórai keretekben vagy azokon túl szervezett beszélgetés-sorozatok! Azokban a helyzetekben, amikor meg tudják fogalmazni bátran a tanulók a bennük feszülő érzéseiket, amikor kérdéseket tudnak már feltenni mindarról, ami érdekli őket (legtöbbször a család és önmaguk a téma), akkor fogékonyak a drogokkal kapcsolatos információkra is. Ugyancsak fontos és eredményes preventív forma a pedagógusokkal és a szülőkkel közösen folytatott párbeszéd. Ezzel kapcsolatosan vannak nagyon pozitív visszajelzések azokról a szülőktől, akik az elmúlt években bekapcsolódtak az iskolák, illetve a város kezdeményezte közösségi, preventívot szolgáló rendezvényekbe, fórumokba. A diákokat mélyen megérinti a gyógyult szenvedélybeteggel való találkozás, az irányított beszélgetés. 2010-ben a prevenió területén újszerű, dramatikus elemeket tartalmazó drogmegelőzési programra nyert támogatást a Forrás Lelki Segítők Egyesülete a KAB-KEF-10 pályázaton.

Feladatok a prevenció hatékonyabbá tételére

1. Összegyűjteni, hogy milyen prevenciós programok folynak az iskolákban.
2. Az iskolai drogügyi koordinátorok tevékenységének folyamatos támogatása.
3. A prevenciós programoknak tartalmazniuk kell olyan készségek fejlesztését, amelyek segíthetnek a fiataloknak ellenállni a drogok kínálásakor, erősítik elkötelezettségüket a drogokkal szemben, növelik szociális kompetenciájukat, (kommunikációjukat, kortárs-kapcsolataikat, és hatékonyságukat) amely legalább ennyire fontos protektív tényező.
4. Be kell vonni a szülőket is, így erősebbek lesznek az üzenetek, s ez lehetőséget teremt arra, hogy az iskolán kívül a családi körben is megbeszélhessék e témákat.
5. Életkor-specifikusnak kell lennie a prevenciós programoknak
6. Összehangoltabbá kell tenni a drogprevencióban tevékenykedő szervezetek munkáját a városban.
7. A pedagógusok számára - lehetőleg akkreditált- mentálhigiénés, drogprevencióval kapcsolatos képzések szervezése.

III. Pillér: Kezelés és ellátás

Debrecen Megyei Jogú Város a drogprobléma megelőzése és kezelése területén más városokkal összehasonlításban szerencsésnek mondható abban a tekintetben, hogy a város kezelési rendszere teljesnek mondható. Megtalálhatók a városban a hatékony megelőzés feltételei, a szenvedélybetegek közösségi ellátások mellett alacsonyküszöbű szolgáltatások is vannak. Az egészségügyi területen megtalálható a Drogambulancia és addiktológiai osztály is. 2009. óta már van rehabilitációs otthon, és évek óta félutas ház is működik a városban. A fent felsoroltakról azonban elmondható, hogy a szolgáltatásokat végző szervezetek és intézmények nem részesülnek közvetlen önkormányzati támogatásban ezért működésük finanszírozása központi költségvetésből normatívan keresztül, illetve pályázati úton történik. Az elmúlt években folyamatosan növekszik az önként, többnyire súlyosabb szomatikus és pszichoszociális problémákkal küzdő, rendszeres használó szenvedélybetegek száma a kezelték között. Az intravénás használat elterjedtségére és a vele kapcsolatos kockázati viselkedésre (közös túhasználat, stb.) nincsenek megbízható adatok, a szakemberek benyomása szerint emelkedő tendenciát mutat. Az országos felmérések, valamint a helyi kezelési adatok alapján

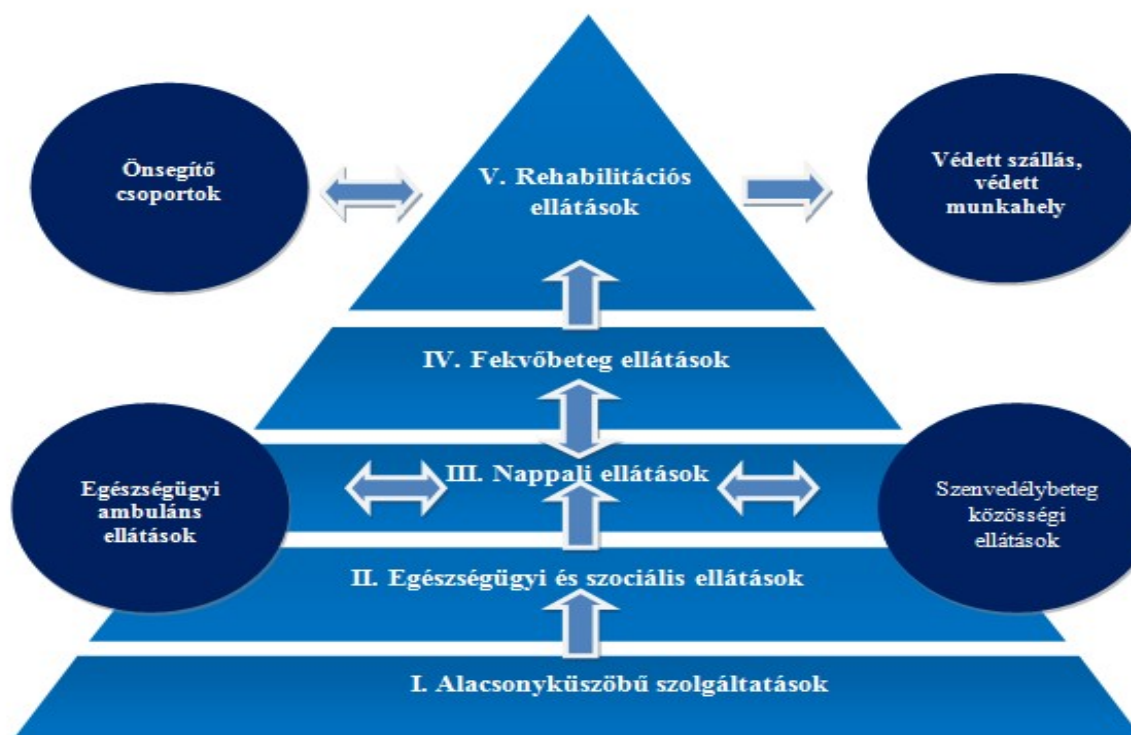
tehát feltételezhető, hogy az illegális szerek kipróbálása a fiatalok mintegy harmadára jellemző, továbbra is növekvő tendenciát mutat. Magas a legális szerek visszaélészerű használata. A problémás használók között növekszik a napi használat, több szer együttes alkalmazása. A kezelési tapasztalatok azt mutatják, hogy a két fajta motiváció, két, lényegesen eltérő populációt takar. Az elterelést választók nagyobb százalékban alkalmi használók, vagy kipróbálók. Abúzus, függőség, valamint pszichoszociális szövődmények ritkábban fordulnak elő körükben.

Ezzel párhuzamosan a motiváltságuk, a kezelésben mutatott aktivitásuk csekély. A kezelés célja leginkább érzékenyítés, hiteles információk szolgáltatása a drogokkal és fogyasztásukkal kapcsolatban, valamint kapcsolatépítés. A hat hónapos kezelés gyakran csoportos formában történik (a jelentkezők választása alapján), ami kisebb involválódást igényel a kientől, mint az egyéni terápia. Az önként jelentkezők ezzel szemben többnyire napi használók. Gyakori körükben a függőség, abúzus. Szinte mindig valamilyen pszichoszociális szövődmény miatt keresik fel a kezelőhelyet. A terápiára való motiváltságuk nagyobb, aktívabbak a kezelés során. Az esetek döntő többségében a megfogalmazott cél az absztinencia, a kezelés leginkább egyéni- vagy családterápiás formában zajlik, kiegészítve gyógyszeres kezeléssel, valamint szociális tanácsadással.

Debrecen város addiktológiai ellátó rendszerének bemutatása

A Debrecenben a szenvedélybetegek ellátásban közvetlenül résztvevő szervezetek és intézmények tevékenységét tekintjük át a 2011-es adatok alapján.

1. számú ábra

Debrecen addiktológiai ellátó rendszere

Alacsonyküszöbű szolgáltatások

Az ártalomcsökkentő szolgáltatások klienskörét a rejtőzködő/ kezelést nem igénylő drogfogyasztó populáció, valamint a peremhelyzetben lévő/ marginalizált csoportok alkotják. Az alacsonyküszöbű tevékenység egyik része a szenvedélyproblémás kliensek megtalálása, a másik része az ártalomcsökkentő szolgáltatások biztosítása, felajánlása és a kliensek további kezelése felé terelése. A városban 4 szervezet nyújt alacsonyküszöbű szolgáltatást. A Magyar Ökumenikus Segély Szervezet a városi kulturális és szabadidős rendezvényeken biztosít állandó szolgálatot. 2011-ben a nappali ellátását 2 telephelyen működteti, ahol 70 főt lát el. Közösségi ellátásban 50 főt részesítenek, az Alacsonyküszöbű ellátást alkalmi/egyszeri igénybevevők száma 5547 fő, rendszeres/tartós ellátást igénylők száma 945 fő. Az elterelésben résztvevők száma: 7 fő. A Forrás Lelki Segítők Egyesülete a Tócsókerti 30.000-es lakótelepen végez alacsonyküszöbű tevékenységet. A Lelkieró Egyesület a Debreceni

Egyetemmel együttműködve buli segély szolgálatot (Mozgó-Társ), utcai megkereső programot (Rolling Room) és pláza programot (Open Doors) működtet. Debrecen méretét tekintve a szakmai szempontok figyelembe vételével indokolt lenne több szolgáltatás elindítása is. A Független Híd Egyesület a Drogambulanciával együttműködve belvárosi alacsonyküszöbű szolgáltatást indított el pályázati forrásból. (Zöld hullám)

Szolgáltatások fajtái az alacsonyküszöbű ellátásokban:

- Utcai és lakótelepi megkereső munka
- Drop-in ellátás
- Party Service Szolgáltatás
- Tűcsere program
- Pláza program

Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület

Party service szolgáltatás

Az egyesület 2004-től Mozgó-társ Buli Segély Szolgálatot működtet Debrecenben a Lovarda nevű szórakozóhelyen, a Campus partik keretében. A „Mozgó-társ” Buli Segély Szolgálat olyan segítő tevékenység, amelynek célja a biztonságos szórakozás és a biztonságos táncolás elősegítése az elektronikus zenei partikon.

A parti szerviz szolgáltatásai a szermentes, a szereket kipróbáló, alkalmi és rekreációs használó egyéneket és csoportokat egyaránt célozzák. A szolgáltatások elsősorban a droghasználatból adódó fizikai és pszichoszociális ártalmak csökkentésére irányulnak. Olyan körülmények kialakítása a cél, amelyek leginkább biztosítani képesek a fiatalok drogmentes szórakozását.

- Beszélgetést kezdeményeztek a fiatalokkal
- Ártalomcsökkentésre alkalmas eszközöket, mint például ásványvizet, vitaminokat, óvszert, pezsgőtablettát kínáltak az arra rászorulóknak
- Információkat adtak a városban fellelhető segítő szolgáltatásokkal kapcsolatban
- Chill-out room biztosítása

Utcai megkereső munka

A megkereső munka olyan segítő tevékenység, amelynek célja az ellátási területen élő, vagy ott életvitelszerűen tartózkodó, vagy az ellátási területen meghatározott céllal megjelenő, „rejtőzködő” – segítő intézménnyel kapcsolatot nem tartó droghasználó egyénekek, csoportokkal, közösségekkel történő – kapcsolatfelvétel. A kapcsolatfelvétel célja a nehezebben elérhető csoportok ellátása, annak érdekében, hogy felmérhetőek legyenek a szükségleteik, és meghatározhatóak legyenek az e szükségletekre adható segítői válaszok. A Rolling Room Mozgó Bulisegély Szolgálat tapasztalatai azt mutatták, hogy nagyon nagy igény van az utcai megkeresésre, ugyanis maga a pre-loading - tehát, hogy a partik előtt utcákban, kocsmákban „melegítenek be” a fiatalok – is komoly problémát jelent. A város több szórakozóhelyén, a fiatalok igényeinek megfelelően, hétvégén az esti órákban nyújt névtelenül igénybevehető segítséget. A szórakozóhelyek (Silence, Orange Cafe, Kikötő, Unplugged...) közvetlen környezetében van jelen a szolgáltatás. A mobil bulisegély megkereső tevékenységet egy időben minimum 4 fő látja el. Ebből 1 fősegítő szakember, 3 fő önkéntes kortárssegítő fiatal. A szolgálat ideje alatt az önkéntesek több alkalommal körbejárják a szórakozóhelyek közvetlen környezetét, és figyelik, hogy ki van rosszul. A rosszulléttel küszködők elsősegélynyújtásban részesülnek. A program a multidiszciplináris megközelítésű, professzionális segítőik és kortárssegítőik is részt vesznek benne.

Pláza program

Az "Open Doors" nevű iroda a Debrecen Plázában található, mely a 14 éven felüli fiatalok számára nyújt pszicho-szociális, mentálhigiénés szolgáltatásokat és kulturális és szabadidős programokat. Fontos, hogy a fiatalok elsajátítsanak egy olyan szemléletet, ami szerint az életük folyamán hasznos lehet a különböző iskolai, baráti konfliktusok megoldásában, vagy elkerülésében, segíthet kiküszöbölni a párkapcsolati ellentéteket, és megelőzést jelenthet a családi krízishelyzetek kialakulásában, valamint segítséget ad az identitás és intimitás stabil fejlődésében, valamint hogy olyan életvitel folytassanak, ami drogoktól mentes és nem veszélyezteti őket a függőség kialakulása és a devianciák megjelenése.

Forrás Lelki Segítők Egyesülete

Drop-in ellátás

A Drop In (megpihenő klub/ kontaktklub) elsősorban szerhasználó szenvedélybetegek számára minimális elvárások mellett biztosít pihenési, józanodási lehetőséget. A Drop In programjai kiegészül a szerhasználat ártalmainak mérséklésére irányuló további szolgáltatásokkal. Melegedő, pihenő funkció keretében biztosítják a pihenési lehetőséget, a melegedést (főleg a téli hónapokban), mosást, szárítást, zuhanyzást, az alapvető higiéniai feltételeket, folyadékpótlást (ásványvíz, tea) A kliens ellátása adekvát módon történik, (pl. erős alkoholos befolyásoltság esetén ásványvíz, illetve rövid alvási lehetőség felajánlása.) Szükség esetén alapvető elsősegély nyújtása, horzsolásos sérülések ellátása. Egyéb tevékenységeik: Internet használat segítése, a korábban kimosott ruha átvétele, fénymásolás.

Lakótelepi megkereső program

A közel 30. 000 ezres Tócsókerti lakótelepen végzik megkereső tevékenységüket, ahol a lézengő, unatkozó gyerekek körében egyre inkább elterjedt a drogok használata. A nyitott Gitárklub az évek folyamán egy jól működő kortárs közösséggé nőtte ki magát, amely elsősorban a hangszeres játékot preferáló, és szermenetes szórakozási lehetőséget igénylő fiatalok körében vált közkedvelté. A Lakótelepi programokon kitelepülnek, és sátrukban tájékoztató kiadványokkal, kérdőívekkel jelennek meg, valamint személyes konzultációra is van lehetőség.

Magyar Ökumenikus Segély Szervezet

Túcsere program

Tú -és fecskendőcsere szolgáltatásoknak nevezzük azokat az ártalomcsökkentő segítő tevékenységeket, amelyek lehetőséget adnak az intravénás, injekciós droghasználók számára, hogy az injekciózás során használt eszközeiket (tú, fecskendő) steril eszközökre cseréljék. Így megelőzhetőek a közös eszközhasználattal járó kockázatok, leginkább a Hepatitisz és HIV vírussal való fertőződés, továbbá e szolgáltatásokkal csökkenthetőek a társadalom tagjaira leselkedő – a köztereken, nyilvános szemetesekben, játszótéren, parkokban eldobott használt fecskendők és egyéb eszközök által okozott – veszélyek.

Drop-in ellátás

A Drop In elsősorban a Rákóczi utcai Szociális Központban biztosít pihenési, józanodási lehetőséget, amely kiegészül a szerhasználat ártalmainak mérséklésére irányuló további szolgáltatásokkal. Krízisintervenció, az életvitelből adódó a táplálkozási rendellenességek kezelése, agresszió kezelése, életvezetési feszültségek oldása, információnyújtás az egészségügyi, a szociális szolgáltatások igénybevételéről.

Party service szolgáltatás

A szolgáltatás, amelynek elsődleges célja annak megvalósítása, hogy a városban a hétvégi koncerteken kikapcsolódó fiatalok biztonságos körülmények között tölthessék szabadidejüket. A szolgálat szemlélete és szolgáltatásainak összessége a prevenció és az ártalomcsökkentés kettős területeiből áll össze

Fizikai panasz esetén vitaminos pezsgő tablettával és ásványvízzel való ellátás, leültetés; rosszullet esetén a legalapvetőbb elsősegélynyújtással kapcsolatos teendők megtétele, ha szükséges mentő hívása.

1. számú táblázat

Alacsonyküszöbű szolgáltatásokat végző szervezetek

	Lelkierő Egyesület	Forrás Lelki Segítők Egyesület	MÖSZ
Utcai megkereső munka	754 fő	-	-
Party service	3519 fő	-	4496 fő
Túcsere	-	-	29 fő
Lakótelepi elérő program	-	1090 fő	-
Drop in	-	94 fő	769 fő
Összesen	4273 fő	1184 fő	5294 fő

2011. évi forgalmi adatai

Egészségügyi és szociális ambuláns ellátások

Ez a terület a legsokszínűbb, mivel a legtöbb szolgáltató itt tevékenykedik. Ez abból a helyzetből is következik, hogy Debrecen, mint megyeszékhely kettős szerepben van a szenvedélybetegek ellátásában. Az elvonó kezeléssel foglalkozó intézmények egészségügyi fenntartásúak, míg a szociális szolgáltatók civil szervezetek. Illetve vannak olyan szerveződések, az önszolgáltató csoportok egyik kategóriába sem tartoznak. Az egészségügyi és szociális ellátás (beleértve a reszocializációt, reintegrációt) különböző formáit, valamint az alacsonykűszöbű szolgáltatásokat nagyrészt nonprofit társadalmi és gazdasági szervezetek, egyházi fenntartású szervezetek (szeretetszolgálat, segélyszervezet) működtetik. Mind szakmai feladatvállalásukat, mind finanszírozási módjaikat tekintve több lábon állnak.

Működésüket, szakmai programjaikat pályázati támogatások, normatíva, adományok segítségével biztosítják. A pályázati rendszerek legnagyobb hátránya azonban, hogy a szervezeteknek kell alkalmazkodniuk a kiíráshoz, így kénytelenek gyakran eltávolodni eredeti szakmai ötletüktől.

Szakember ellátottság tekintetében is hiányok jelentkeznek, mivel a szakképzett, addiktológiában speciális tudással és tapasztalatokkal rendelkező munkatársak, mint az egészségügyi intézményeknél és a szociális szolgáltatóknál is hiányoznak. A finanszírozás szempontjából leginkább a kapacitásbővítés jelent nehézséget mivel az igényekhez igazodó fejlődés már nehézségekbe ütközik a forráshiány miatt. Az egészségügyi intézmények új keletű problémája az egészségügyi átszervezés negatív hatásai miatt a már meglévő szolgáltatások szinten tartása. Betegforgalom szempontjából nem feltétlen működik a kölcsönösség a szervezetek között, valamint kialakulnak keresztgondozások, amelyekre csak belső válasz születhetne, hatékony információáramlással.

Drogambulancia

Az intézmény 1990-ben alakult, a Kenézy Gyula Kórház Gyermekpszichiátria részeként. Egy pszichológus és egy egészségnevelő alkotta az akkori stábot. A klienskör főleg lakótelepi szipós fiatalokból állt, akik a pszichiátria szabályaihoz nehezen tudtak alkalmazkodni, illetve

az osztály nem erre az ellátási formára jött létre. A 80-as évek vége felé már lehetett beszélni a narkomániáról, mint létező problémáról, így megfogalmazódhatott a Drogambulancia iránti igény és elkezdődhetett az intézmény feltételeinek megteremtése. A célcsoport ebben az időben a drogfüggő 18 év alatti korosztály volt. Később azonban nagy számban fordultak hozzánk segítségért felnőttek alkohol problémával. Az intézmény a Kenézy Kórház Rendelőintézet Egészségügyi Szolgáltató Kft. Gyermekpszichiátriai osztályának részlegeként végzi a szerhasználók ambuláns komplex ellátását. Az ambulancia tevékenységét a dolgozók által létrehozott Függő-híd Egyesület is támogatja. Az egészségügyi hálózat részeként működik, bár az egészségügyi jellegtől mindig elhatárolta magát (fehér köpeny, műanyag bútorok, csempék, stb.) Az intézmény célfinanszírozott, az alapellátáshoz szükséges eszközöket a kórháztól kapják, de kulturális-szabadidős programjaik megvalósításához pályázati lehetőségeket vesznek igénybe.

Gyógyító-terápiás munka

Az intézmény a nappali ellátás területén működik. Kábítószer, alkohol, gyógyszer, szerves oldószer, játékszenvedély problémával hozzánk forduló klienseket vállalják fel elsősorban. Beutaló nélkül is fogadnak klienseket, alapelv az anonimitás.

A következő szolgáltatásokat nyújtja az intézmény:

- drogtanácsadás drogfogyasztók és hozzátartozóik részére,
- konzultációs lehetőség más segítő szakmában dolgozó szakemberek számára,
- egyéni terápia orvos, pszichológus vezetésével,
- kapcsolatfelvétel a drogsegély telefonon keresztül,
- pár -és családterápia,
- alternatív csoport, azok számára, akiket a rendőrség kábítószerrel való visszaélés miatt erre kötelez,
- csoportterápia önkéntesen jelentkező főleg egy társaságba tartozó fiatalok számára, (a törvényi megítélés miatt nehezen vállalják fel problémáikat mások előtt)
- hozzátartozói csoport

Probléma megnevezése	2009	2010	2011
Drog beteg	392	380	495
Ebből, elterelés	222	149	149
Alkohol beteg	154	128	151
Egyéb beteg	239	272	322
Összesen	785	810	968

2. számú táblázat

A Drogambulancia utolsó 3 évi forgalmi adatainak összesítése

Addiktológiai Szakrendelés és Gondozó

Debrecen város az Egészségügyi Járóbeteg Központ Nonprofit Kft. által működteti az addiktológiai szakrendelést, amely leginkább gyógyszeres kezelést jelent. Gyakran jelent nehézséget a kettős diagnózisú betegek ellátása is. Megfigyelhető jelenség, hogy többszöri elvonó kezelés után sem tartják sikeresnek a hozzátartozók a kezelést és ennek fő oka, hogy a családtagok nincsenek felkészítve a drogmentes életre. Ilyenkor újra meg kell tanulniuk kommunikálni egymással és a szenvedélybetegségből kilábalni akaró helyét is újra meg kell találni a családi rendszerben. A 2011. évben 789 alkoholbeteg volt nyilvántartva, amelynek 20 % -a nő.

Szervezet	Férfi	Nő	Összesen
Alkohol dependencia	631 fő	158 fő	789 fő
Gyógyszer dependencia	7 fő	17 fő	24 fő
Gyógyszer és alkohol dependencia	36 fő	41 fő	77 fő
Kórós szerencsejáték	13 fő	0 fő	13 fő
Összesen:	687 fő	216 fő	903 fő

3. számú táblázat

Az Addiktológiai Szakrendelés és Gondozó 2011. évi forgalmi adatai

Közösségi szenvedélybeteg közösségi ellátások

A városban 4 civil szervezet biztosítja a szenvedélybetegek közösségi ellátását. A közösségi ellátás talán széleskörű gondozási feladataiból kifolyólag, heterogén klienskört vonz magához. Az általuk ellátott kliensek életkora, szerfogyasztása, egzisztenciája, iskolázottsága, kapcsolati rendszere rendkívül különböző. A tapasztalat azt mutatja, hogy az addiktológiai osztályról elbocsátott betegek szociális problémái a kikerülésük után is fennmaradnak. A pszichés függőség, illetve a szociális és családi rendszer problémáinak kezelésére a hagyományos ellátási formák (egészségügyi intézmény ambuláns ellátás) túlterheltségük miatt képtelenek komplex módon ezeket a feladatokat kezelni. A hozzátartozók, a családtagok nincsenek felkészítve a szenvedélybeteggel való együttélésre. A szenvedélybetegségből felépülő embernek újból meg kell találnia a helyét a családban. A családtagoknak is újra kell tanulniuk a kommunikációt egymással. Gondot jelent, hogy az ellátás után a betegek nem kapnak pszichoszociális támogatást. Ez a jelenség gyakran hozzájárul a betegségek kiújulásához. A közösségi szenvedélybeteg ellátás célja, hogy a gondozott szenvedélybetegek

integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe. Az ellátások ingyenesen, és önkéntesen vehetők igénybe. Szociális- és addiktív gondozást biztosítanak az egészségügyi ellátórendszerrel való szoros együttműködés segítségével. Az ellátásba bevontak társadalmi beilleszkedési esélyeit növelik ez által.

A biztosított szolgáltatások formái és köre:

- Állapot és életvitel felismerése.
- Helyi közösségekkel és közösségfejlesztőkkel együttműködés a személyes célok elérése érdekében.
- Problémakezelés.
- Pszichoedukáció (Tájékoztatás a betegségről, a kezeléssel, a korai figyelmeztető tünetekről, a lehetséges következményekről, a gyógyító, segítő folyamatról, a teendőkről, a felépülés várható hatásairól).
- Készségfejlesztés (életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése, az önellátásra való képesség javítása és fenntartása, asszertivitás és kommunikációfejlesztés).
- Rehabilitációs interakciók (A visszaesés megelőzése, a visszaesés készségeinek kialakítása, fejlesztése, addiktológiai konzultáció, gyógyszer-compliance segítése).
- Szociális munka csoportokkal (hozzátartozói és szabadidős csoportok szervezése, működtetése, facilitálása, önszorgító csoportok szerveződésének segítése).
- Kapcsolattartás a szociális alap és szakosított ellátás szakembereivel.
- Állapotrosszabbodás esetén megfelelő kezelő helyre juttatás, krízisintervenció, a kliens állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, rosszabbodás esetén jelzés az orvos felé.
- Tanácsadás, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybeviteléről, és a hivatalos ügyekben való segítségnyújtás

A közösségi szenvedélybeteg szolgáltatók szerint 2011. évben is főként az alkohol fogyasztásából adódó problémák voltak a jellemzőek. Előfordult, hogy az alkohol, valamilyen gyógyszer fogyasztásával is társul, amely még intenzívebb függőséget okozott. A problémás szerhasználatához társultak pszichiátriai problémák is, amivel a gondozás során párhuzamosan foglalkozunk. Pl. szorongás, depresszió, személyiségzavar.

A Forrás Lelki Segítők Egyesületének a Mentálhigiénés Központja a Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi ellátás referencia intézménye feladatait látta el 2010. március 1-től 2011. március 31-ig.

Szervezet	Kapacitás	Ellátottak száma
Forrás Lelki Segítők Egyesülete	40 fő	48 fő
Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület	51 fő	58 fő
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Debreceni Szociális Központ	50 fő	68 fő
Tiszántúli Református Egyházkerület	48 fő	63 fő
Összesen:	189 fő	237 f

4. számú táblázat

Közösségi szenvedélybeteg ellátást nyújtó szervezetek

2011. évi adatait összefoglaló táblázat

Szenvedélybeteg nappali ellátások

A nappali megnevezés arra utal, hogy adott helyiségben napközbeni ellátásokat nyújt a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegek részére. Fontos, hogy ezek a szolgáltatások a kliensek széles köre számára legyenek elérhetőek, és a szenvedélybetegségből adódó sokrétű problémára egyéni megoldások megtalálását segítse elő. A szolgáltatás egyéni szükségletekre alapozott, hosszabb távú ellátásokat kínál, amely nagymértékben épít a kliensek aktív és felelős részvételére, valamint a nyitott programokon résztvevők kooperatív készségére. Szenvedélybetegség az egész életre kihat, ezért az absztinencia megtartásának segítése, a reintegráció is csak komplex tevékenységgel érhető el. A Nappali Ellátás során újra szocializációs folyamatok is megindulnak. Az egyén életében bekövetkező változások pozitív hatással bírnak családjára. A

nappali ellátást azon szenvedélybetegek számára biztosítjuk, akik önként igénylik ezt, és az intézménnyel együttműködést vállalnak. Biztosított szolgáltatások:

- egyének, családok kapcsolatkészségének javításához segítségnyújtás,
- egyének és a családok életvezetési képességének megőrzése, fejlesztése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- családgondozás, ezen belül segítő kapcsolat, rendszeres családlátogatás, informálás,
- egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- krízisintervenció,
- egyéni, pár- és családkonzultáció,
- pszichológiai tanácsadás, terápiák, csoportok,
- szociális tanácsadás,
- a napközbeni tartózkodás biztosítása, a nyitvatartási időn belül,
- az alapvető higiéniai szükségletek (tisztálkodás, mosás) biztosítása,
- egészségügyi alapellátáshoz való hozzájutás segítése, kísérés, időpont egyeztetés,
- szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, kísérés, időpont egyeztetés,
- felvilágosító előadások szervezése, tartása,
- tanácsadás az egészséges életmódról,
- mentális gondozás,
- munkavégzés lehetőségének szervezése, álláskeresés segítése,

Szervezet	Kapacitás	Ellátottak száma
Forrás Lelki Segítők Egyesülete	30 fő	55 fő
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	72 fő	82 fő
Összesen:	100 fő	137 fő

5. sz. táblázat

Nappali ellátások 2011. évi adatai

Egészségügyi osztályos ellátás

Addiktológia Osztály

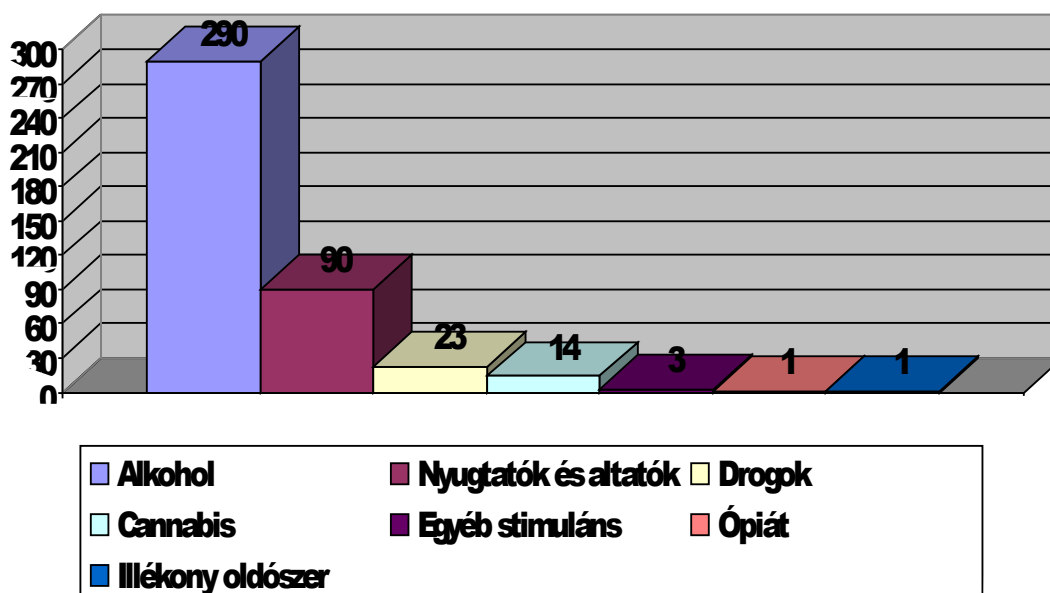
A debreceni Kenézy Kórház Nonprofit Kft. Pszichiátriai Osztályán működik a 30 ágyas Addiktológia Osztály. Szenvedélybetegek (alkohol, drog és játék) előjegyzést követően kerülhetnek felvételre szakrendelésen keresztül. Részlegesen 2 féle terápiában részesülhetnek a betegek: 1. méregtelenítés – ideje 2-3 hét, 2. személyiség-fejlesztő rehabilitációs program, melynek keretei között csoport és egyéni terápiában részesül a beteg. Szoros együttműködésben AA/Névtelen Alkoholisták/önsegítő csoportján. Ideje 3,5-4 hónap. 2009-ben kezdték a kialakítani az osztályon bevezetni Dr. Gaál Erzsébet osztályvezető főorvos vezetésével a *Minnesota-modellt*, mint a szerfüggők, szenvedélybetegek rehabilitációs programját, az 1940-es években kezdték el használni Amerikában, Minnesota államban, innen ered a neve. Azért nem nevezzük gyógyító programnak, mert magát a függőséget gyógyíthatatlannak tartjuk. A Minnesota-modell fő ismérve, hogy az alkoholizmusra betegségként tekint. Mivel pedig az alkoholizmus függőség, ezért gyógyíthatatlan, ám tünetmentessé tehető. A Szigetvári Kórház alkoholológiai osztályán alkalmazták először ezt a módszert – ahol gyógyszer nélkül pszichoterápiás módszerekkel kezelik őket. A pszichoterápiás módszer jelenthet egyéni-, pár-, család- és csoportterápiát, vagy a tanulást. Mivel a modell lényege a betegségelviselés, fontos, hogy a páciens is megértse, elfogadja, megtanulja, mi ez a betegség. A kórházi kezelés letelte után a betegek az önsegítő Anonim Alkoholisták csoportba járnak. A modellt több tényező is megkülönbözteti más kezelési módoktól. Az egyik a már említett betegségkonceptió. Sok orvos számára még mindig nem egyértelmű, hogy ez egy idült, krónikus, elsődleges betegség, ami életünk végéig tart. Az elsődlegesség azt jelenti, hogy ez a beavatkozás központi része, ezzel kell kezdeni a változást, nem pedig a családi, munkahelyi problémával. Az alkoholbetegek gyakran úgy védekeznek, hogy ha nem lennének ezek az egyéb problémák, akkor nem innának. De ez nem így van, ezért az alkoholizmus az elsődleges probléma. A betegség emellett progresszív, előrehaladó is, tehát ha nem állítjuk le, akkor nagyon gyorsan romlik az egyén állapota. A terápia másik fontos ismérve, hogy gyógyszermentes. Mind a tapasztalatok, mind a visszajelzések nagyon pozitívak. Az osztály működését támogatja az S.O.S Lelki Egészségért Alapítvány. Az

osztályon 2011-ben 518 beteg került felvételre, ebből 20 fő fejezte be és 6 fő idő előtt hagyta abba a Minnesota-programot. 22 fő más addiktológiai diagnózissal került felvételre.

A DEOEC Pszichiátriai Tanszéke

A Pszichiátriai Tanszék 56 fekvőbeteg ágygal (34 aktív és 22 rehabilitációs ágy) és 11 férőhelyes nappali kórházzal rendelkezik, melyek a gyógyítási profil szempontjából elkülöníthető részlegekre tagolódnak. Az akut osztályon, organikus pszichiátriai, addiktológiai és akut pszichotikus állapotok kerülnek felvételre és gyógykezelésre. A kezelésben első helyen a korszerű pszichofarmakológia kerül alkalmazásra. Tekintettel arra, hogy a veszélyeztető állapotú betegek is ezen az osztályon kerülnek kezelésre, az osztály földszinti részlege szükség esetén zárt jelleggel is működik. A rehabilitációs osztály a „krónikus” pszichiátriai kórképek, a szkizofréniák, bipoláris zavarok, major depressziók, valamint súlyosabb személyiségzavarok gyógyításával foglalkozik. A korszerű farmakoterápia mellett rendszeres egyéni és csoport- pszichoterápia is része a komplex terápiának. A „nappali kórház” főként pszichoterápiás profilú részleg, mely elsősorban a szkizofrén és szenvedélybetegek gyógyítását végzi a pszicho- és munkaterápiák és gyógyszeres kezelések kombinációjával. Az alacsony ágylétszámú fekvőbeteg ellátást intenzív ambuláns tevékenység egészíti ki. Az általános pszichiátriai ambulancia, az Alkohológiai és Depresszió-gondozók mellett pszichológiai, pánik-, alvászavar- és gerontopszichiátriai szakambulancia is működik regionális feladatokkal. Ügyeleti időben ambulanciánk állandó készenlétet biztosít Debrecen város és a megyei kórház ellátási területe részére. A 34 aktív és 22 rehabilitációs ágyon 422 fő addiktológiai kórképpel feküdt ebből

2. sz. ábra

Addiktológiai kórképpel rendelkező kliensek száma

Rehabilitáció és reintegráció

A sokrétűnek mondható debreceni ellátási rendszer leginkább hiányzó lépcsője a rehabilitáció területe. Hajdú-Bihar megye és az Észak-Alföld-i régió szociális ellátásának hosszú évek óta hiányzó formája volt a szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye. Így a kórházi elvonás után nem volt átmeneti (reszocializációs) intézmény. A betegeket Budapest közeli, vagy dunántúli rehabilitációs intézményekbe kellett utalni, ami további nehézségek elé állította a szakellátó intézményeket, a szenvedélybeteget és hozzátartozóikat. A Forrás Lelki Segítők Egyesülete által fenntartott Fordulópont 10 férőhelyes rehabilitációs intézmény hosszú kitartó munka eredményeként jött létre, amely az Észak-alföldi régióból önként jelentkező szenvedélybeteg férfiak számára nyújt komplex rehabilitációs programot csendes, nyugodt környezetben. Az utógondozás a legfontosabb mozzanat a társadalmi visszailleszkedés egész folyamatában. Ebben a folyamatban készülhet el a szenvedélybeteg rehabilitációs terve. Az elemzés fontos szempontjai között van az egészségi állapot, a pszichiátriai status, a foglalkoztatás/ beiskolázás, a szociális kapcsolatok rendszere. Meg kell vizsgálni, hogyan változott meg a beteg viszonyulása önmagához, környezetéhez, családjához, a tanuláshoz, a munkához.

Baptista Szeretetszolgálat

Az utógondozó rendszer legstabilabb pontját jelenleg a Baptista Szeretetszolgálat félutas háza adja, amely a szermentes életmód kialakításának és fenntartásának ad igazi otthont. A Boldogkerti Lakóotthonban gyógyulófélben lévő szenvedélybeteg lakók egy védett környezetben élnek önálló életet. Legfontosabb cél az absztinencia fenntartása, a mielőbbi munkavállalás és rendszeres takarékoskodás, illetve a családi és a társadalmi kapcsolatok ápolása. Lakóotthon 14 fővel, folyamatos teltházzal működik. Az itt megforduló kliensek mindegyike egykori szerhasználó volt, gyógyulófélben lévő szenvedélybetegek, akik az eredeti lakókörnyezetükbe már nem kívánnak visszamenni. Sikerült egy védett munkahelyként funkcionáló kerámia-műhelyt elindítani

Forrás Lelki Segítők Egyesülete

„Fordulópont” szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye

A 10 férőhelyes rehabilitációs intézmény Debrecentől 4 km-re található a Cuca tanyán, amely az Észak-alföldi régióból önként jelentkező szenvedélybeteg férfiak számára jött létre. Csendes, nyugodt környezetben biztosítja a bentlakók számára az elhelyezést. A bekerülés feltételei: önkéntesség, betöltött 18. életév, absztinencia, elvonó kezelésen való részvétel. A foglalkozások délelőtt: munka, munkaterápia Délután: terápiás-, sport és szabadidős foglalkozások Elhelyezés: 4 ágyas szobákban. A térítési díj: jövedelemtől függően van megállapítva.

Fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás

2007. április óta működik a Szendélybetegek Nappali Ellátása keretében fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás. A normatív támogatás lehetővé teszi, hogy 12 szenvedélybeteg napi 4 órában munkát végezzen. Jelenleg a következő munkakörök betöltésére van lehetőség: adatrögzítő, adminisztrátor, eljáró, takarító. A foglalkoztatásban a 18. életévüket betöltött, aktív életkorú, debreceni állandó lakcímmel rendelkező szenvedélybetegségben érintetteket fogadjuk. A fejlesztő felkészítő foglalkoztatás keretén belül, kiemelt figyelmet fordítunk a szenvedélybetegek munkavállalási készségeinek fejlesztésére. A rendszeres munkavállaláshoz feltétlenül szükséges a képességek, és készségek újratanulása. A foglalkoztatásban résztvevőknek lehetőségük van arra, hogy meglévő képességeiket, és készségeiket tovább fejlesszék, munkavégző képességük helyreálljon.

A szociális foglalkoztatás legfőbb előnye, hogy segíti az ellátott önálló életvezetésének, szocializációjának kialakítását, a munka világába történő visszailleszkedést, ezáltal pedig továbblépési lehetőséget teremt a védett, vagy nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre. A munkavégzési képesség és a szerhasználat, viselkedési addikció között szoros, fordított összefüggés van. A függőségben töltött évek, évtizedek alatt, az eredményes munkavégzéshez szükséges képességek elvesznek az egyénről. A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás lehetőséget biztosít, hogy az ellátott szomatikus állapotában bekövetkezett irreverzibilis folyamatok figyelembevételével-teljes mértékben helyre álljon a munkavégző képesség, szabályozott életritmust alakítson ki a kliens.

Önsegítő közösségek, csoportok

A másik probléma, hogy nagyon kevés olyan önsegítő csoport működik, amelyik a drogmentes életformát elfogadja és támogatja a leszokni akarót a döntésükben. Pedig ezek nélkül a csoportok nélkül elképzelhetetlen az életforma váltás. Nagyon fontos szerepet töltenek be a társadalmi visszaillesztés elősegítésében az önsegítő csoportok. Fontos szerepet töltenek be a társadalmi visszailleszkedés elősegítésében és az absztinencia fenntartásában. Több önsegítő csoport is működik a városban:

A 12 lépésen alapuló önsegítő csoportok

Az Anonim Alkoholisták olyan férfiak és nők közössége, akik megosztják egymással tapasztalataikat, erejüket és reményüket azért, hogy megoldhassák közös problémájukat és segíthessenek másoknak felépülni az alkoholizmusból. A tagság egyetlen feltétele az ivással való felhagyás vágya. Az AA tagság nem jár illetékkal vagy díjjal, mi önellátóak vagyunk saját hozzájárulásainkból. Elsődleges cél a józanság megtartása és más alkoholisták józanodásának a segítése. Debrecenben 3 Anonim csoport működik (szervezés alatt van az N.A. Csoport), amelyek aktívan együttműködnek az ellátási rendszer más szereplőivel. A Kenézy Kórház Nonprofit Kft. Addiktológiai Osztályán folyó Minnesota-modell működtetésében, de alkalmakat tartanak a Fordulópont rehabilitációs intézmény lakói számára is: A.A., Anonim Alkoholisták, Al-Anon, Családi Csoport, G.A. Anonim Szerencsejátékosok, N.A. - Anonim Narkománok

Kék kereszt utógondozó csoport

A Magyar Kékkereszt Egyesület célja az alkoholizmusban és más szenvedélybetegségekben szenvedő, lelki és testi gyógyulást keresők segítése úgy, hogy a keresztyén hitben Isten szabadító erejét megismerjék. Egyesület a szenvedélybetegségek megelőzése, terjedésének megakadályozása, a szenvedélybetegek gyógyítása céljából fejt ki tevékenységét. Ennek érdekében ifjúsági felvilágosító, prevenciós munkát (nyári táborok, ifjúsági csoportok),

valamint utógondozó - rehabilitációs tevékenységet is végez. Jelenleg 48 helyi utógondozó csoport működik szerte az országban. Az egyesület gyógyító alkalmait minden hónapban a Dunakanyarban Dömösön rendezi meg az 55 férőhelyes alkoholológiai szakintézetben, amelybe az ország bármely pontjáról önkéntes jelentkezés útján és kórházi beutalóval juthatnak a gyógyulni vágyók. A szolgálat felekezettől függetlenül végzi gyógyító szolgálatát a szenvedélybetegek körében. A Debrecen-Széchenyi kerti Református Egyházközség ad helyet a Debrecen- csoportnak. Hetente keddi napokon tartanak összejöveteleket Jenei Zoltán lelkész vezetésével. A csoport létszáma 25 fő.

Gamma GT önsegítő csoport

A Katolikus Alkoholistamentó Szolgálatot 1985-ben Halász Endre római katolikus lelkész önkéntes munkatársaival indította, alkoholproblémával küszködő embertársainak, valamint hozzátartozóinak megsegítésére. A lelkészi feladatokat 2000-től Jakus Ottó római katolikus lelkész látja el. A Szolgálat tevékenysége elsősorban közösségi összejövetelek- többnapos lelkigyakorlatok, lelki napok - szervezéséből, személyes lelki gondozásból áll. Az egyre növekvő igényt érzékelve szükségessé vált a Szolgálat tevékenységének bővítése, mely hatékonysága látványosan növekedett. Egy évben általában 4 alkalommal 3 napig tartó bentlakásos lelki együttlét jelenleg a leányfalui Szent Gellért lelkigyakorlatos házban. A találkozásokon az elmélkedések, előadások után kisebb csoportokban folyik tovább a beszélgetés. A közösségben a személyes tapasztalatok megosztására kerül sor. A lelkigyakorlatok alapja, az elfogadás, befogadás, amely lehetőséget ad, az őszinte beszélgetésekre. A jelentkezés feltétele az alkohol problémában való érintettség, valamint a vágy az ivás abbahagyására, változásra. A társfüggőségben lévő hozzátartozókat is várják, számukra külön csoportot is tartunk.

A Forrás Lelki Segítők Egyesület Szenvedélybeteg Nappali ellátásának klub helységében található hétfői napokon a Debrecen-i Gamma GT csoport. A csoport létszáma 15 fő.

Önsegítő Csoport elnevezése	Létszám
A. A. csoport	50 fő
Al-Anon. csoport	30 fő
G.A. csoport	10 fő
GGT. csoport	15 fő
Kék-Kereszt csoport	25 fő
Összesen:	130 fő

6. sz. táblázat Az önsegítő csoportok adatait összefoglaló táblázat a 2011-es adatok alapján

Ez a terület sokszínű, mivel a legtöbb szolgáltató itt tevékenykedik. Ez abból a helyzetből is következik, hogy Debrecen, mint megyeszékhely kettős szerepben van a szenvedélybetegek ellátásában. Az elvonó kezeléssel foglalkozó intézmények egészségügyi fenntartásúak, míg a szociális szolgáltatók civil szervezetek. Illetve vannak, olyan szerveződések, az önsegítő csoportok, melyek egyik kategóriába sem tartoznak.

Feladatok a kezelés területén

1. Kábítószer fogyasztók kezelési adatainak gyűjtése és folyamatos monitorozása.
2. Kezelési adatok gyűjtése és a fogyasztási tendenciák elemzése
3. A napi ellátási nehézségek csökkentése (alkalmasság, szűk kapacitás, finanszírozási gondok,hiányok, nagy várakozási idő)

4. Folyamatos esetmegbeszélés és szupervízió megszervezése munkatársak számára.
5. A szociális és egészségügyi szolgáltatók közötti együttműködés módjainak kidolgozása

Feladatok a rehabilitáció területén

1. Védett munkahelyek kialakítása, amelyek az első lépcsőfokot jelentik a félutas házban és a rehabilitációs intézményben élők, valamint az onnan már kilépők számára.
2. Védett albérlet létrehozása, amely szorosan kapcsolódik a jelenlegi intézmény rendszerhez. A gyógyult szenvedélybetegeknek olyan munka-, és lakhatási feltételekre lenne szükségük, amelyek maximálisan figyelembe veszik képességeiket, helyzetüket, és emellett próbálnak általánosan elfogadott életritmust, munkamódot, teljesítménymotivációt kialakítani.
3. A rehabilitációs intézmény befogadó képességének kibővítése.
4. Az önszolgáltató csoportok létrejöttének és működésének támogatása.

A szakmai célok eléréséhez szükség van az intézményrendszer fejlesztésére. A városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) töltheti be az intézmények közötti együttműködés facilitálását és összehangolását.

IV. Pillér: Kínálatcsökkentés

2011-ben elkezdődött a KEF-en belül a kínálatcsökkentéssel foglalkozó munkacsoport szervezése. Az előzetes tervek szerint a munkacsoport vezetője dr. Tilk Ferenc ügyész lett. Ennek a munkacsoportnak a megalakítása már nagyon időszerűvé és fontossá vált.

Feladatok a kínálatcsökkentés területén

1. Kínálatcsökkentéssel foglalkozó munkacsoport megalakítása.
2. A rendőrség szemléletének formálása, alakítása hangsúlyozva, hogy inkább a segítő beavatkozás szemlélete legyen erősebb.
3. A rendőrség számára megismertetni az ellátórendszer elemeit és a tevékenységüket és munkájukat.
4. Új együttműködési formák kialakítása az ártalomcsökkentő, mozgó szolgáltatások során. A polgárőrség bevonása a KEF munkájába.

Munkacsoportok

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2011-ben 33 tagszervezettel működött. Egy ekkora szervezet az elmúlt évek tapasztalatai alapján úgy működhet hatékonyan, ha a tagok szakterületenként fejtik ki tevékenységüket. Ennek érdekében működtettük a már létrehozott munkacsoportokat (prevenció, kezelés-ellátás, iskolai, egyházi). A munkacsoportok lehetőség szerint havonta üléseznek, de kiemelt eseményekre, akciókra alkalmasszerűen is összeülnek. A szakterületenként létrejövő munkacsoport mellett a DMJV Önkormányzatával történő egyeztetésért a KEF Koordinációs munkacsoportja felelős. A KEF közgyűlésre, évente 2 alkalommal kerül sor. A KEF koordinációs feladatait a Csomópont Iroda segítette. Általánosságban, a KEF Szervezeti és Működési Szabályzata alapján, a következő koordinációs feladatok valósultak meg:

- a KEF ülések előkészítése, meghívók elküldése, valamint az üléseikről jegyzőkönyv elkészítése,
- a KEF működésével kapcsolatos adminisztratív teendők, szervezési és operatív feladatok ellátása,
- kapcsolattartás a KEF tagjaival, információk naprakész átadása, (e-mail Hírlevél)
- kapcsolattartás a KEF elnökével és szakmai elnökével,
- kapcsolattartás az NDI és a KEF tagjai között, (képzések támogatása)
- a KEF képvisellete, és jelentések készítése az NDI felé
- a Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Kft. prevenció munkájának elősegítése
- a szakmai elnök munkájának hatékony segítése
- a pályázatok előkészítésében részvétel illetve az elektronikus pályázati rendszer kezelése.

Koordinációs munkacsoport

Vezetője a KEF szakmai elnöke Berényi András. A koordinációért felelős munkacsoport a szakterületekért felelős munkacsoportok javaslatait hivatott megvitatni és azokat javaslat formájában egyeztetni a DMJV Önkormányzatával.

Prevenációs munkacsoport

A munkacsoport vezetője Kiss Ákos, a Szertelen Egyesület tagja. A munkacsoportban főképpen a prevenációs tevékenységgel foglalkozó szervezetek és intézmények vesznek részt. A munkacsoport javaslataival és tevékenységével a debreceni drogprevenációs tevékenységek elősegítésén dolgozik.

Kezelés-ellátás (Terápia-rehabilitációs) munkacsoport

A munkacsoport vezetője Simonné Kiss Mónika a Drogambulancia munkatársa. A munkacsoport elsősorban a debreceni kezelési láncban dolgozó szervezetekből és intézményekből áll. Javaslataik a terület hatékonyabb ellátásának céljával születnek meg, hiszen ez a terület kiesik a város gondolkodásának homlokteréből.

Iskolai munkacsoport:

A munkacsoport vezetője Csizi Katalin a Baross Gábor Szakképző drogügyi koordinátora. A munkacsoport 2005. júniusában alakult meg az előző évben életre hívott Tanári Klubból. A munkacsoport létrehozásánál fő szempontunk volt, hogy a pedagógusokkal folytatott párbeszédet kiszélesítsük. A pedagógusok javaslatait figyelembe véve alakítsuk ki álláspontunkat és tegyünk szakmai javaslatokat. A munkacsoport életre hívását az indokolta, hogy Debrecenben 70 általános és középiskola működik és az itt folyó koordináció és szakmai munka súllyal jelenjen meg a kábítószerügyi egyeztetés folyamatában.

Ad-hoc munkacsoportok

Az állandó munkacsoportok munkáján túl ad-hoc jelleggel alkalmi munkacsoportok jöttek létre az elvégzendő feladatoknak megfelelően:

- Konferencia szervezés
- Nyilvános megmozdulások szervezése
- Kutatás és stratégiaalkotás
- Pályázatírással kapcsolatos egyeztetés
- Drogmentes világnap szervezése

A munkacsoportok vezetőinek feladata

- A városi drogstratégiát konkrét projektekre bontani. Ennek megvalósítása a stratégiához igazított feladatokra javaslatot tenni, és azok megvalósításában közreműködni.
- Számon kérhető és időhatárhoz kötött akcióterv készítése és betartatása.
- A munkacsoport munkájáról folyamatos tájékoztatást adni a KEF tagszervezetinek
- A munkacsoport vezetője, vagy annak megbízottja a munkacsoportban megszülető javaslatokat a koordinációs munkacsoportban képviseli

Összefoglalva

A KEF által létrehozott munkacsoportok célja a városi drogstratégia megvalósításának elősegítése és a minél szélesebb társadalmi párbeszéd kialakítása. A célok elérése érdekében állandó munkacsoportok működnek: prevenciós, kezelés-ellátás, kínálatcsökkentő, iskolai, és koordinációs.

Szükség esetén eseti jelleggel létrehozhatók munkacsoportok, melyek konkrét feladatok megvalósítása érdekében működnek, majd feladatuk végeztével megszűnnek.

A KEF részt vett az Új Nemzeti Drogstratégiára vonatkozó elképzelések megvitatásában illetve az azzal kapcsolatos javaslatok összegyűjtésében. Ennek keretében NCSSZI – NDI Regionális Műhelykonferenciájára került sor 2011. 06. 16-án a Debreceni Egyetemen. A Berényi András a KEF szakmai elnöke tagja volt annak az országos munkacsoportnak amely elkészítette a stratégia munka anyagát.

2011-ben is aktívan dolgozott a Debrecen-i Kábítószerügyi Egyeztető Fórum. **25** alkalommal került sor munkacsoport ülésekre **32** szakmai rendezvényen vettek részt a KEF szervezetek munkatársai. Az évben 2 alkalommal került sor KEF közgyűlésre. 12 rendezvényt a KEF illetve más partnerekkel közösen szervezett. Vendégül láttuk az Edelényi KEF küldöttségét. A KEF képviselői 5 alkalommal találkoztak a Debrecen MJV Bizottságaival. Reméljük, hogy a szakmai munka színvonala és kollégák lelkesedése a 2012-es évben sem fog csökkenni. Feladatot fog jelenteni a KEF számára az Új Nemzeti Drogstratégia parlamenti elfogadása után a helyi stratégia átdolgozása is.

Az Iroda megalakulásának előzményei

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a Debrecen városi drogstratégiában (2003.) ajánlasként fogalmazta meg, hogy szükséges lenne egy olyan iroda létrehozása, ami a drogprenáció számára mintegy módszertani központként tud működni. 2004 nyarán a város létrehozta a Csomópont Drogprevenációs Irodát, amely szervezetileg a Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Kft. részét képezi. 2007. óta a Csomópont Iroda vezetője, jelenleg is folyamatosan, Gesztelyi Tamás mentálhigiénés szakember. 2011. szeptemberében az iroda, korábbi helyéről, a Simonffy utca 21. szám alá költözött az Ifjúsági Házba.

A Csomópont Iroda belülről

Az Iroda feladatai

Az iroda küldetése a drogprevenációs szolgáltatást nyújtó szervezetek és a szolgáltatást igénybevevők közötti koordináció és folyamatos párbeszéd biztosítása. Folyamatos kapcsolattartás a szervezetekkel, intézményekkel és az önkormányzat szerveivel ugyanolyan kiemelkedő feladat, mint az információgyűjtés és információszolgáltatás, vagy a pályázatfigyelés, de említhetnénk a könyv- és médiatár kiépítését is. A fenti teendők egyben a közvélemény formálására is alkalmat adnak megfelelő médiatámogatás mellett, melyet nyitása óta folyamatosan biztosítanak a helyi és az országos médiumok.

Szolgáltatások:

- Együttműködés a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal (KEF).
- A városi drogstratégiában megfogalmazott drogprevenációs irányelvek képviselése, megvalósulásának segítése.
- A közoktatási intézményekben folyó prevenációs munka segítése, koordinálása.
- Hozzáférhető adatbázis, részletes és folyamatos kimutatás készítése a városban működő prevenációs munkát végző szervezetekről.
- Jól működtethető kapcsolattartási metódus kidolgozása a prevenációs munkát segítő különböző, más területen dolgozó szakemberekkel.
- Kapcsolat kialakítása és tartása a helyi médiával, amelynek célja: a KEF elsősorban prevenációs tevékenységéről korrekt, széleskörű és időben történő tájékoztatás a lakosság felé.
- A prevenációval összefüggő, rendszeres pályázatfigyelés, a célcsoportok figyelmének felhívása ezekre, segítségnyújtás a pályázatok elkészítésében, benyújtásában.
- A prevenációs munkát segítő, azzal összefüggő szakanyagok (könyvek, filmek, stb.) összegyűjtése, folyamatos bővítése, az érdeklődők számára elérhetővé tétele.
- Drogprevenációs programok, rendezvények szervezése.

Célcsoportok:

- Szakemberek (információszolgáltatás, konzultáció, együttműködések kialakítása, pályázati tanácsadás, képzés)

- Pedagógusok (információs szolgáltatás, konzultáció, iskolai együttműködések kialakítása, pályázati tanácsadás, képzés)
- Szülők (információs szolgáltatás, konzultáció, képzés)
- Diákok (információs szolgáltatás, konzultáció, együttműködések kialakítása, pályázati tanácsadás, képzés)

KEF munkacsoportok, mint módszertani segítségnyújtása:

A Csomópont Iroda rendszeresen helyet biztosított a debreceni KEF munkacsoportjainak megbeszéléséhez. Általában havonta egy alkalommal találkoznak a KEF munkacsoportok tagjai.

Prevenációs előadások:

Irodában: Meghirdetés alapján kihelyezett osztályfőnöki órákat tartunk az irodában, az iskola által választott témában (drogmegelőzés, viselkedéses addikciók, dohányzás, alkohol veszélyei, designer drogok, energiatal veszélyei, virtuális függőségek, stb.). Az előadás-beszélgetés után röviden bejárjuk az Ifjúsági Házat és bemutatjuk a szolgáltatásokat és a program lehetőségeket.

Alkalmak:

2011. 10. 22. Ifjúsági Ház	középiskolás diákok	3 előadás
2011. 11. 17. Ifjúsági Ház	középiskolás diákok	1 előadás
2011. 11. 18. Ifjúsági Ház	főiskolai hallgatók	1 előadás
2011. 12. 01. Ifjúsági Ház	középiskolás diákok	5 előadás

Irodán kívül: Prevenációs előadások az iskolákban, felkérés alapján, a választott témákban. Iskolai Egészségheften előadások, információs asztal működtetése, ahol totók kitöltésével mérhetik fel a fiatalok a tudásukat a kábítószeres veszélyeiről. Szükség esetén egyéni beszélgetést biztosítunk.

Alkalmak:

2011. 10. 05. Karácsony Sándor Ált. Isk. 2x7. oszt., 2x8. osztály, 4 előadás

2011. 11. 15. Deák Ferenc Kollégium középiskolás diákok, 1 előadás

2011. 11. 21. Debreceni Egyetem, egyetemi hallgatók, 1 előadás

2011. 11. 22. Deák Ferenc Kollégium, középiskolás diákok, 1 előadás

2011. 11. 23. Bagaméri Ált. Isk., általános iskolás diákok, 4 előadás

2011. 11. 24. Berekböszörményi Ált. Isk., diákok, 3 előadás

Iskolai Szociális Munka Program:

Több szakmai szervezettel együttműködve, az iroda ad háttérrel a programnak. A kapcsolattartás mellett napi kapcsolat alakult ki az oktatási intézményekkel. Az oktatási intézmények részéről olyan megkereséseknek tettünk eleget, melyekben módszertani segítséget igényeltek, pl. iskolai drogügyi stratégia. Az irodát felkereső pedagógusok kérdőívek összeállítását, szakirodalmakhoz való hozzáférést és tanácsokat kértek a megtartandó prevenációs foglalkozásokhoz. Ebben az évben az irodát a fenti céllal közel 60 pedagógus kereste meg.

Mentálhigiénés tanácsadás:

A pályázati időszak alatt, folyamatosan heti rendszerességgel tartottunk mentálhigiénés tanácsadást. Elsősorban fiatalok keresték a szolgáltatást, de alkalmanként szülők is kértek segítséget nevelési kérdésekben. A leggyakrabban párkapcsolati, iskolai, családi, kortárs problémával keresték meg. Az iroda jellegéből adódóan gyakori eset volt a szerhasználatos és a viselkedéses szenvedélybetegséggel kapcsolatos probléma kezelés.

Program szülőknek:

A 7 éve elindult „Nevelj okosan!” program az iskoláknak és a szülőknek nyújt segítséget abban, hogyan előzhetik meg, illetve ismerhetik fel, ha egy gyermek rossz társaságba kerül, drogot használ, vagy ha drogfüggő. A programhoz készült egy munkafüzet, ami segítséget nyújt a szülőknek, hogyan kommunikáljanak gyermekeikkel. A Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesület, a program folytatásaként szeretne segíteni abban, hogy a szülők

feltehessék kérdéseiket, megoszthassák aggályait, kibeszélhessék magukból az esetlegesen átélt, fájdalmas tapasztalatokat, természetesen név nélkül. Az Egyesület szakemberei és önkéntesei több alkalommal is tartottak iskolákban tájékoztató szülői értekezleteket, több iskolában szakmai szervezetként működik közre drogprevenciós pályázatokban, ahol a szülőknek szóló programokat szerveznek és valósítanak meg. A drogmegelőzéssel kapcsolatos programok megvalósításakor, továbbra is, az egyik legnehezebben elérhető csoport a szülők csoportja, ugyanakkor a program során felmerült tapasztalatok azt mutatják, hogy a szülőknek nagy szükségük van a drogmegelőzéssel kapcsolatos hasznos és praktikus ismeretekre és információkra, amelyeket a családon belül, a nevelés során hatékonyan tudnak alkalmazni. A korábbi évek tapasztalatait figyelembe véve a szülőknek szóló programokat nem csak az iskolai keretek közé szerveztük, hanem más városi rendezvényeken is szerveztünk tájékoztatói és beszélgetési lehetőségeket szülőknek, pedagógusoknak. A szülők érdeklődését tekintve, továbbra is megmaradt az a kettősség, miszerint akik eljöttek, látszott, hogy nagy érdeklődéssel érkeztek, figyelmesen hallgatták az előadást és sok kérdést tettek fel. Másrészről tény az, hogy több olyan szülő nem jött el, akik különböző okokból adódóan veszélyeztetve lehetnek a drogproblémával kapcsolatosan. Ennek oka lehet részben az érdektelenség, részben a félelem a stigmatizációtól, „ha részt veszek egy ilyen előadáson, azt gondolják a többiek, hogy a családomnak van ilyen jellegű problémája”.

Az előadáson résztvevő szülőknek az ismereteken és információkon kívül számtalan praktikus dolgot is elmondtunk, pl. beszélgessenek többet gyermekeikkel, csináljanak a szünetben napirendet, heti tervet, éljenek tudatosabban, tűzzenek ki célokat, valósítsanak meg terveket. Fontos, hogy ne folyjon szét a napjuk, ne a körülményekkel sodródjanak, „azt csináljuk, ami adódik”.

A szülők által leggyakrabban feltett kérdések a következők voltak:

- Hogy ismerem fel, ha a gyerek drogozik, milyen ismertetőjelei vannak?
- Melyik a legelterjedtebb drog?
- Mennyire könnyen lehet ezekhez hozzájutni?
- Milyen hatása van hosszú távon a drogoknak?
- Hova fordulhatok, kitől kérhetek segítséget, ha drogozik a gyerek?

A visszajelzések alapján a legnagyobb segítséget az ezekre a kérdésekre adott válaszokból kapták, fontos volt számukra a praktikus információ.

Összességét tekintve hasznosnak és eredményesnek tartjuk a Csomópont Iroda működését, jelentős szerepet tölt be a város drogkezelési stratégiájában. Fontosnak tartanánk az iroda humánerőforrás fejlesztését, legalább egy főállás erejéig. Jelentős megújulást, a lehetőségek és a szolgáltatások bővülését eredményezte, az iroda átköltözése az Ifjúsági Házba.

A DEBRECENI KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUM

2011-ben megvalósult rendezvényei, programjai

Koordinációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 01. 12.

Tevékenység tartalma: A KEF feladatai 2011-ben, KAB-KEF-10 pályázat szakmai programjainak előkészítése, feladatok megbeszélése, KEF munkacsoportok működése, a Csomópont Iroda tevékenysége, prevenciósz tájékoztató füzet terveit.

Helyszíne: Csomópont Drogprevenciósz Iroda (4024 Debrecen, Batthyány u. 20.)

Résztevők: munkacsoport vezetők

Prevenciósz munkacsoport

Időpontja: 2011. 01. 20.

Tevékenység tartalma: Pillanatkép a KAB-ME-10 pályázatok tevékenységéről, Galán Anita IV. éves szociális munkás bemutatja OTDK dolgozatát, amely a játékszennvedélyről szól. Közös gondolkodás a városi komplex prevenciószról.

Helyszíne: Csomópont Drogprevenciósz Iroda (4024 Debrecen, Batthyány u. 20.)

Résztevők: munkacsoport tagok

Ifjúságsegítő szakos hallgatósz gyakorlati munkája

Időpontja: 2011. 02. 01. – 05. 03.

Tevékenység tartalma: Aktív részvétel és szakmai tevékenység a Csomópont Iroda munkájában.

Helyszíne: Csomópont Drogprevenciósz Iroda (4024 Debrecen, Batthyány u. 20.)

Résztevők: 2 fő ifjúságsegítő szakos hallgató

Iskolai munkacsoport

Időpontja: 2011. 02. 02.

Tevékenység tartalma: Energiaitalok és újfajta drogok megjelenése a fiatalok körében. A 18 év alatti korosztály szórakozásának biztonságossá tételével kapcsolatos aktuális feladatok. A

drogügyi koordinátorok szerepe és feladatai az iskolai Egészségnevelési program megvalósításában, amelynek része az Iskolai Drogügyi Stratégia is.

Az általános és közép iskoláiban megvalósuló prevenciós programok Debrecenben. Az iskolák és az Önkormányzat együttműködésének lehetőségei.

Helyszíne: DMK Belvárosi Közösségi Ház (4024 Debrecen, Kossuth u. 1.)

Résztevők: pedagógusok, szakemberek, képviselők

Szakmai program: IV. Megyei Diák Fórum

Időpontja: 2011. 02. 16.

Tevékenység tartalma: DÖK-ös fiatalok részvétele a közügyekben, drogmegelőzés.

Helyszíne: Belvárosi Művelődési Ház (4024 Debrecen, Kossuth u. 1.)

Résztevők: Megyei DÖK-ös fiatalok, szakemberek

Szakmai program: Nyomorbaj a „Szegénység arcai filmfesztivál”

Időpontja: 2011. 02. 18.

Tevékenység tartalma: Rövidfilmek a szegénységről, több szekcióban, előadásokkal.

Helyszíne: Csapókerti Közösségi Ház (4034 Debrecen, Süveg u. 3.)

Résztevők: KEF tagszervezetek, szakemberek érdeklődők

Konferencia: „Kínálatcsökkentés Nyíregyháza városban és környékén”

Időpontja: 2011. 02. 28.

Tevékenység tartalma: Együttműködések és lehetőségek, a kínálatcsökkentés szerepe a KEF munkájában, kábítószer behozatal és bűnözés.

Helyszíne: Polgármesteri Hivatal – Krúdy Terem Nyíregyháza

Résztevők: KEF tagok, szakemberek

Szakmai program: Kortárssegítők látogatása a Csomópont Irodában

Időpontja: 2011. 03. 01.

Tevékenység tartalma: A kortárssegítői tevékenység bemutatása, az Iroda működése és szolgáltatásai, a helyi ellátórendszer áttekintése.

Helyszíne: Csomópont Drogprevenciós Iroda (4024 Debrecen, Batthyány u. 20.)

Résztevők: kortárssegítők, pedagógus, irodavezető

Iskolai munkacsoport

Időpontja: 2011. 03. 08.

Tevékenység tartalma: A leállt szerhasználók tevékenysége az iskolai drogprevenációs munkában. Beszélgetés egy leállt szerhasználóval. Beszélgetés egy leállt alkoholbeteggel. Bemutatkozik a „Fordulópont” Rehabilitációs Ház.

Helyszíne: Városháza, 63. terem (4024 Debrecen, Piac u. 20.)

Részvevők: pedagógusok, szakemberek, leállt szerhasználók

Konferencia: „A szenvedélybetegség diagnosztikai kérdései az általános orvoslásban”

Időpontja: 2011. 03. 25.

Tevékenység tartalma: Minnesota-modell bemutatása, az önsegítő csoportok működése.

Helyszíne: Kenézy Kórház Konferencia terme 4034 Debrecen, Bartók Béla u. 2-26.

Részvevők: KEF tagok, szakemberek, szenvedélybetegek

Szakmai program: NCSSZI – TÁMOP 5.4.1

Időpontja: 2011. 04. 01.

Tevékenység tartalma: A helyi szükségletfelmérések bemutatása és interpretálása helyi szakmai közösségek számára.

Helyszíne: Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ (4030 Debrecen, Poroszlai út 97.)

Részvevők: KEF tagok, szakemberek

Konferencia: „Helyzet-Kép”

Időpontja: 2011. 04. 04-05.

Tevékenység tartalma: A helyi közösségek szerepe a prevencióban és az addiktológiai ellátások szervezésében.

Helyszíne: NCSSZI 1134 Budapest, Tüzér u. 33-35.

Részvevők: KEF tagok, szakemberek

Iskolai munkacsoport

Időpontja: 2011. 04. 05.

Tevékenység tartalma: „Kérdőív a fiatalok védelmét szolgáló egyes intézkedésekkel kapcsolatban” a kérdések áttekintése, megbeszélése, jó ötletek, alkalmazások bevezetésének helyi lehetőségei. Kérjük az érdeklődőket, hogy a mellékelt kérdőívet tanulmányozzák át és válaszoljanak az egyes kérdésekre. Gondolatok az új „disco-törvényről”. „A zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) Korm. Rendelet. Helyi programok bemutatása, amelyek a biztonságosabb szórakozási lehetőséget segítik: Biztonságos Szórakozóhely Program „Buli-segély” – Lelkierő Egyesület. MEZON Chill – Szombat Esti Ház – Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Kft. „Buli-segély” – Magyar Ökumenikus Segélyszervezet. Szórólapok bemutatása a Szombat Esti Ház programhoz.

Helyszíne: Városháza, 63. terem (4024 Debrecen, Piac u. 20.)

Résztevők: pedagógusok, szakemberek

Ifjúságsegítő szakos hallgatók gyakorlati munkája

Időpontja: 2011. 04. 08.

Tevékenység tartalma: A 2 fő ifjúságsegítő hallgatóval látogatás a „Fordulópont” Rehabilitációs Házba, ahol megismerték az ott gyógyulók mindennapjait, a fazekas műhely tevékenységét, és részt vettek egy nyitott ülésen is.

Helyszíne: „Fordulópont” Rehabilitációs Ház (Debrecen - Nagyhegyes)

Résztevők: 2 fő ifjúságsegítő szakos hallgató, tereptanár, gyógyuló szerhasználók

Kezelés, ellátás munkacsoport

Időpontja: 2011. 04. 13.

Tevékenység tartalma: 18 év alatti szerhasználók rehabilitációs lehetőségei.

Helyszíne: Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ

Résztevők: munkacsoport tagok

Iskolai munkacsoport

Időpontja: 2011. 04. 19.

Tevékenység tartalma: „Nyilas Misi Eksztázis” előadás bemutatása. Érzések és gondolatok megosztása – sajátélményű beszélgetés az előadással kapcsolatban. Dramatikus eszközök alkalmazása a droghasználat megelőzésében.

Helyszíne: DMK Belvárosi Közösségi Ház (4024 Debrecen, Kossuth u. 1.)

Résztevők: pedagógusok, szakemberek, színjátások

Konferencia: „Családi szerepzavarok és hatásaik a gyermekek és fiatalok viselkedésére”

Időpontja: 2011. 05. 09.

Tevékenység tartalma: Családi zavarok és következményeik, gyermekpszichiátria, fiatalok bűnözés, kortárs támogatás..

Helyszíne: Sport Hotel (4032 Debrecen, Oláh Gábor u. 5.)

Résztevők: KEF tagszervezetek, szakemberek, érdeklődők

Konferencia: „A szenvedélybetegség járulékos következményei” Regionális Fórum

Időpontja: 2011. 05. 12.

Tevékenység tartalma: Hepatitis, mint kockázati tényező, a HIV fertőzés kockázata, a HIV/AIDS prevenciók tanácsadás tapasztalatai.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal (4024 Debrecen, Piac u. 20.)

Résztevők: Regionális KEF tagszervezetek, szakemberek

Konferencia: „Összefogás a szenvedélybetegek ellátásában”

Időpontja: 2011. 05. 25.

Tevékenység tartalma: Összefogás a szenvedélybetegek ellátásában, avagy a szektorok közötti együttműködés lehetőségei.

Helyszíne: Debreceni Egyetem 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Résztevők: KEF tagok, szakemberek

Kezelés, ellátás munkacsoport

Időpontja: 2011. 05. 26.

Tevékenység tartalma: A kezelést, ellátást végző szervezetek tevékenységének összehangolása a városi szinten.

Helyszíne: Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ

Résztevők: munkacsoport tagok

Koordinációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 05. 30.

Tevékenység tartalma: A KEF feladatainak áttekintése, KAB-KEF-10 pályázat szakmai programjainak megvalósulása, feladatok megbeszélése, KEF munkacsoportok működése, a Csomópont Iroda tevékenysége.

Helyszíne: Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ

Résztvevők: munkacsoport vezetők

Szakmai program: Drogszemét gyűjtés a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet szervezésében

Időpontja: 2011. 06. 04-12.

Tevékenység tartalma: Debrecen közterületein (játszóterek, parkok), a Segélyszervezet munkatársai és önkéntesek begyűjtik a szerhasználók által hátrahagyott eszközöket.

Helyszíne: Debrecen közterei

Résztvevők: Segélyszervezet munkatársai, önkéntesek, KEF tagok

Konferencia: „Az önkéntesség speciális területei”

Időpontja: 2011. 06. 07.

Tevékenység tartalma: Áldozatsegítő projekt, EVS, Civil Pont együttműködés, Szombat Esti Ház projekt.

Helyszíne: Debreceni Egyetem 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Résztvevők: KEF tagok, szakemberek, érdeklődők

Konferencia: „Új Civil Törvény”

Időpontja: 2011. 06. 08.

Tevékenység tartalma: A civil törvény szabályozási irányai.

Helyszíne: DMK Belvárosi Közösségi Ház (4024 Debrecen, Kossuth u. 1.)

Résztvevők: KEF tagok, szakemberek, érdeklődők

Prevenációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 06. 08.

Tevékenység tartalma: A Drogellenes Világnap 2011. eseményeinek megbeszélése, feladatok leosztása.

Helyszíne: Drogambulancia (4024 Debrecen, Varga u. 1.)

Résztevők: munkacsoport tagok

Szakmai program: Találkozó a tiszaujvárosi kortárssegítőkkal

Időpontja: 2011. 06. 09.

Tevékenység tartalma: Kölcsönös bemutatkozás, helyi tevékenységek bemutatása, közös játékok és feladatok a kortárssegítés területéről.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház Csomópont Iroda, 4025 Debrecen, Simonffy u. 21.

Résztevők: tiszaujvárosi és debreceni kortárs segítők

Szakmai program: NCSSZI – TÁMOP 5.4.1

Időpontja: 2011. 06. 15.

Tevékenység tartalma: „Regionális szakmai konzultáció” Szakmai szabályozó dokumentumok kialakítása.

Helyszíne: Sport Hotel (Debrecen, Oláh Gábor u. 5.)

Résztevők: KEF tagok, szakemberek

Szakmai program: NCSSZI – NDI Regionális Műhelykonferencia

Időpontja: 2011. 06. 16.

Tevékenység tartalma: Az Új Nemzeti Drogstratégiára vonatkozó elképzelések megvitatása, illetve az azzal kapcsolatos javaslatok összegyűjtése.

Helyszíne: Debreceni Egyetem 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Résztevők: Regionális KEF tagok, szakemberek

Szakmai program: Kortárssegítők képzése

Időpontja: 2011. 06. 16-17.

Tevékenység tartalma: Középiskolás kortárssegítők képzése és felkészítése a drogprevenációs tevékenységre.

Helyszíne: ÉLETFA Önkéntes Centrum 4025 Debrecen, Török Bálint u. 4.

Résztevők: középiskolások, felkészítő szakemberek

Konferencia: „A szenvedélybetegség járulékos következményei” Regionális Fórum

Időpontja: 2011. 06. 24.

Tevékenység tartalma: Kábítószerhelyzet Hajdú-Bihar megyében, kábítószer, bűnözés az ügyész szemszögéből, kezelési lehetőségek a Drogambulancián.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal (4024 Debrecen, Piac u. 20.)

Résztevők: Regionális KEF tagszervezetek, szakemberek

Szakmai program: Kábítószer-ellenes Világnap 2011.

Időpontja: 2011. 06. 25-26.

Tevékenység tartalma: Prevenációs színi előadás, performance, tanácsadás szülőknek, önségítő csoportok bemutatkozása, kézműves programok, flash-mob, lufi eregetés, drótkötélpálya kipróbálása.

Helyszíne: Debrecen Főtere (Debrecen, Kossuth tér)

Résztevők: KEF tagszervezetek képviselői, szakemberek

Bizottsági ülés: Oktatási Bizottság

Időpontja: 2011. 06. 28.

Tevékenység tartalma: Debrecen Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2010. éves tevékenységének beszámolójának megvitatása.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal Új Városháza (4025 Debrecen, Kálvin tér 11.)

Résztevők: KEF elnök és titkár

Bizottsági ülés: Szociális és Egészségügyi Bizottság

Időpontja: 2011. 06. 29.

Tevékenység tartalma: Debrecen Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2010. éves tevékenységének beszámolójának megvitatása.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal Új Városháza (4025 Debrecen, Kálvin tér 11.)

Résztevők: KEF elnök és titkár

Bizottsági ülés: Kulturális Bizottság

Időpontja: 2011. 06. 29.

Tevékenység tartalma: Debrecen Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2010. éves tevékenységének beszámolójának megvitatása.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal Új Városháza (4025 Debrecen, Kálvin tér 11.)

Résztevők: KEF elnök és titkár

Szakmai program: Tapasztalatcsere az Edelényi Kistérség Többcélú Társulása KEF tagjaival

Időpontja: 2011. 07. 07.

Tevékenység tartalma: Szakmai tapasztalatcsere, egy más működésének és programjainak bemutatása.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal Új Városháza (4025 Debrecen, Kálvin tér11.)

Résztevők: KEF tagszervezetek képviselői, szakemberek

Koordinációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 07. 11.

Tevékenység tartalma: Az új Debreceni Ifjúsági Házban megvalósítandó ifjúsági programlehetőségek, valamint a Csomópont Drogprevenációs Iroda tevékenységének megbeszélése.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: KEF elnök, titkár, az Ifjúsági Ház vezetői, Kulturális Osztály vezetője

Konferencia: „Van megoldás, lépésről-lépésre...” XVII. Országos találkozó

Időpontja: 2011. 06. 15-17.

Tevékenység tartalma: Az önszorgató csoportok bemutatkozása, Minnesota módszer lépéseinek bemutatása.

Helyszíne: Debreceni Egyetem Agrár Centruma (Debrecen, Böszörményi út 138.)

Résztevők: önszorgató csoportok tagjai, szakemberek

Szakmai program: Campus Fesztivál 2011.

Időpontja: 2011. 07. 20-24.

Tevékenység tartalma: Prevenációs, mentálhigiénés és ártalomcsökkentő tevékenység a fesztivál ideje alatt.

Helyszíne: Debrecen Nagyerdő

Résztevők: KEF tagszervezetek képviselői, szakemberek, Civil Pont együttműködés

Konferencia: „Nyitott ajtók”

Időpontja: 2011. 08. 30.

Tevékenység tartalma: Biztonságos szórakozás, buli-segély, helyi programok bemutatása.

Helyszíne: Nyíregyháza Polgármesteri Hivatal – Díszterem

Résztevők: Regionális KEF tagok, szakemberek

Koordinációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 08. 30.

Tevékenység tartalma: KAB-ME-11 és a KAB-KEF-11 pályázatok összehangolása, megbeszélése. Kínálatcsökkentő munkacsoport újraalakítása.

Helyszíne: Drogambulancia (4024 Debrecen, Varga u. 1.)

Résztevők: KEF munkacsoport vezetők

Szociális munka szakos hallgató gyakorlati munkája

Időpontja: 2011. 09. 01. – 2011. 12. 10.

Tevékenység tartalma: A 1 fő szociális munka szakos hallgató 468 órás gyakorlata

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: 1 fő szociális munka szakos hallgató, tereptanár

Pályázati tanácsadó nap

Időpontja: 2011. 09. 05.

Tevékenység tartalma: A KAB-KEF-11-A/B/C pályázatok elkészítéséről, beadásáról és szakmai megvalósításáról hasznos, praktikus információk.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: Regionális KEF képviselői, NDI munkatársai, Csomópont Iroda vezetője,

Prevenációs rendezvény: Ifjúsági Ház nyitó hete

Időpontja: 2011. 09. 05-09.

Tevékenység tartalma: Prevenációs programok a Civil Kávézóban, a hét minden napján 19.00-20.00-ig

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztvevők: KEF tagszervezetek, fiatalok, szakemberek

Pályázati tanácsadás és együttműködés

Időpontja: 2011. 09. 08.

Tevékenység tartalma: Pályázati program összeállítása a József Attila Általános Iskola és a Lorántffy Zsuzsanna Általános Iskola részére. Együttműködési szerződés aláírása.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztvevők: Csomópont Iroda vezetője, pályázó iskolák képviselői

Konferencia: „Vissza a jövőbe”

Időpontja: 2011. 09. 09.

Tevékenység tartalma: Munkaerő-piaci és szociális integráció elősegítése a foglalkoztatáspolitikai modern eszköztár támogatásával és a közösség erejével.

Helyszíne: Freedom Közösségi Ház 4030 Debrecen, Gázvezeték u. 41.

Résztvevők: Szakemberek, KEF tagszervezetek

Koordinációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 09. 12.

Tevékenység tartalma: Együttműködés kialakítása és közös programok szervezése a MADÁSZSZ (Magyar Drogprevenációs és Ártalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége) érdekvédelmi szervezettel.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztvevők: KEF munkacsoport vezetők, MADÁSZSZ képviselője

Prevenációs munkacsoport

Időpontja: 2011. 09. 12.

Tevékenység tartalma: KAB-ME-11 és a KAB-KEF-11 pályázatok összehangolása, megbeszélése.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztvevők: munkacsoport tagok

Konferencia: Szakmai Műhelykonferencia

Időpontja: 2011. 09. 13.

Tevékenység tartalma: A „Nemzeti Drogstratégia 2012-2020” a tervezettel kapcsolatos vélemények, szakmai hozzászólások, javaslatok összegyűjtése.

Helyszíne: NCSSZI 1134 Budapest, Tüzér u. 33-35.

Résztevők: Országosan a KEF tagok, szakemberek

Szakmai program: Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Közgyűlése

Időpontja: 2011. 09. 19.

Tevékenység tartalma: Beszámoló a 2011. évről, jövőbeni tervek bemutatása, a munkacsoport vezetők beszámolója az éves munkáról, tisztségviselők megválasztása.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: KEF tagok, munkacsoport vezetők, szakemberek

Konferencia: „Az önkéntesség elterjesztése Hajdú-Bihar megyében”

Időpontja: 2011. 09. 23.

Tevékenység tartalma: Az ÉLETFA Önkéntes Centrum TÁMOP 5.5.2. programzáró konferenciája.

Helyszíne: DMK Belvárosi Közösségi Ház (4024 Debrecen, Kossuth u. 1.)

Résztevők: KEF tagok, szakemberek, érdeklődők

Szakmai program: „Regionális szakmai konzultáció”

Időpontja: 2011. 10. 04.

Tevékenység tartalma: A szükségletalapú ellátásfejlesztés gyakorlati megvalósítása.

Helyszíne: Hotel Korona (4400 Nyíregyháza, Dózsa György u. 1.)

Résztevők: KEF tagszervezetek képviselői, szakemberek

Konferencia: Szakmai Műhelykonferencia

Időpontja: 2011. 10. 11.

Tevékenység tartalma: A talpraállt szenvedélybetegek szerepe a droghasználat megelőzésében.

Helyszíne: Debreceni Egyetem 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Résztevők: Regionálisan a KEF tagok, szakemberek

Iskolai munkacsoport

Időpontja: 2011. 10. 13.

Tevékenység tartalma: Ifjúsági Ház bemutatása, új szolgáltatások megbeszélése, az Iskolai Szociális Munka program bemutatása, a további találkozók témáinak összegyűjtése.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: munkacsoport tagok

Szakmai program: „Pontonhíd az önkéntesség elemeiből”

Időpontja: 2011. 10. 17-20.

Tevékenység tartalma: Workshop sorozat az önkéntesség területeiről, szubkulturák, drogproblémák, fogyatékoság, ifjúsági demokrácia, EVS, multikulturalizmus, közösségfejlesztés.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: KEF tagszervezetek képviselői, tagjai, fiatalok és szakemberek

Szakmai program: „Áldozatosan az áldozatokért”

Időpontja: 2011. 10. 27.

Tevékenység tartalma: Az önkéntes áldozatsegítő program bemutatása, 24 órás áldozatsegítés telefonon keresztül, pszichológiai segítségnyújtás az áldozatsegítésben, buli segély szolgálat..

Helyszíne: Sport Hotel (Debrecen, Oláh Gábor u. 5.)

Résztevők: KEF tagok, áldozatsegítés területéről szakemberek

Szakmai program: Óvodai Dohányzás Megelőzési Program

Időpontja: 2011. 11. 03.

Tevékenység tartalma: Lehetőségek és programok az óvodai dohányzás megelőzési program beindítására és folyamatos működtetésére.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: óvodák képviselői, szakemberek

Iskolai munkacsoport

Időpontja: 2011. 11. 29.

Tevékenység tartalma: Iskolai Szociális Munka Program bemutatása, a programmal kapcsolatos szükségletek és igények felmérése az iskolák részéről, a középiskolások önkéntes orientációja – kutatási eredmények ismertetése – Molnár Adrienn, AIDS Világnapi programok (december 1. csütörtök)

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: munkacsoport tagok, ÉLETFA egyesület képviselője

Prevenációs rendezvény: AIDS Világnap

Időpontja: 2011. 12. 01.

Tevékenység tartalma: Képzéskészítés, információs előadások, „flach mob” lufi eregetés, AIDS-totó töltés.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: általános- és középiskolás diákok, orvostanhallgatók, szakemberek

Szakmai program: Önkéntes Gála

Időpontja: 2011. 12. 07.

Tevékenység tartalma: Díjátadás az önkénteseknek, illetve a szervezeteknek, mikulás csomag készítés.

Helyszíne: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21.)

Résztevők: önkéntesek és a fogadó szervezetek képviselői

Bizottsági ülés: Oktatási Bizottság

Időpontja: 2011. 12. 19.

Tevékenység tartalma: Iskolai Szociális Munka Program bemutatása.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal Új Városháza (4025 Debrecen, Kálvin tér 11.)

Résztevők: KEF elnök, KEF titkár és a program koordinátora

Bizottsági ülés: Szociális és Egészségügyi Bizottság

Időpontja: 2011. 12. 21.

Tevékenység tartalma: Iskolai Szociális Munka Program bemutatása.

Helyszíne: DMJV Polgármesteri Hivatal Új Városháza (4025 Debrecen, Kálvin tér 11.)

Résztevők: KEF elnök, KEF titkár és a program koordinátora